

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Er/507/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211203392
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8211203392.3

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti povinnému: E. H., X.. XX.XX.XXXX, E.. D. XXXX/XX, XXX XX L., t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou H.. Z. X., R. V. S. R.G. J., za účasti vedľajšieho účastníka na strane povinného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, o vymoženie 1.165,07 € s prísl. v konaní vedenom pred súdnym exekútorom, JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., pod sp. zn. EX 5533/11u, takto

rozhodol:

Exekučné konanie **z a s t a v u j e**.

Oprávnenému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane povinného náhradu trov exekučného konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe návrhu oprávneného a exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku sp. zn. EP 60478/10 zo dňa 16.3.2011 vydaného Rozhodcovským súdom zriadeným pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., sa dňa 17.5.2011 začalo exekučné konanie proti povinnému.

Podaním doručenom súdu dňa 13.7.2011 oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS svoj vstup do konania v postavení vedľajšieho účastníka na strane povinného.

Okresný súd Bardejov uznesením zo dňa 12.7.2012 č.k. 4Er/507/2011-11, nepripustil vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane povinného, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a vyslovil, že o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie.

Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 27.9.2013, č.k. 4CoE/50/2013-50, potvrdil uznesenie prvostupňového súdu vo výroku o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a v ostatnej časti zmenil uznesenie tak, že pripustil vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania.

Podľa § 44 ods. 3 prvá veta zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok) ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví.

Vzhľadom na právoplatné zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, súd exekučné konanie zastavil.

Oprávnený si v konaní uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia a náhradu zaplateného súdneho poplatku.

V zmysle § 251 ods. 4 a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania, nakoľko k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia došlo z dôvodu zavinenia oprávneného (t.j. z dôvodu predloženia exekučného titulu nespôsobilého na výkon exekúcie) a povinnému v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

Okresný súd Bardejov uznesením zo dňa 22.7.2014, č.k. 4Er/507/2011-73, vydaným vyšším súdnym úradníkom nepriznal súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie a súčasne zaviazal oprávneného nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy vedľajšieho účastníka konania.

Proti výroku tohto uznesenia o trovách vedľajšieho účastníka podal oprávnený odvolanie, v ktorom uviedol, že vedľajšie účastníctvo je v exekučnom konaní vylúčené a teda nie sú splnené podmienky na priznanie náhrady trov konania.

Vedľajší účastník trovy konania vyčíslil v podaní zo dňa 9.1.2014 tak, že tieto pozostávajú z trov jeho právneho zastúpenia za poskytnuté právne služby advokátom spolu vo výške 91,75 € predstavujúcej odmenu za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a odvolanie zo dňa 15.8.2012) a dva režijné paušály, všetko zvýšené o daň z pridanej hodnoty.

Exekučný poriadok nemá osobitnú úpravu vo vzťahu k náhrade trov povinného (ani vedľajšieho účastníka), preto priznať nárok na náhradu trov konania povinného, či vedľajšieho účastníka voči oprávnenému by bolo možné iba podľa všeobecných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o trovách konania (§ 251 ods.4 O.s.p.) z ktorých možno vyvodiť, že vedľajší účastník má v zásade na náhradu trov konania právo za rovnakých podmienok ako účastník, na strane ktorého v konaní vystupoval (tu je ním povinný). V prejednávanej veci však súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov zastaveného exekučného konania priznať nemohol. Požadované trovy vedľajšieho účastníka totiž nie sú trovami, na náhradu ktorých by súd mohol zaviazať oprávneného, lebo na to nie je splnená jedna zo základných zákonných podmienok na ich priznanie, a to účelnosť vynaloženia uvedených trov. Predmetom náhrady môžu byť iba trovy, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (v tejto súvislosti vid' napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR 5Obo 6/2009 zo dňa 30.1.2009). Súd nijako nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka na zastúpenie advokátom. Trovy vynaložené v tomto exekučnom konaní v súvislosti s úkonmi právnej služby „prevzatie a príprava zastúpenia a odvolanie“ však súd vzhľadom k štádiu v ktorom sa toto exekučné konanie v čase ich vynaloženia nachádzalo a vychádzajúc z konkrétneho obsahu týchto úkonov vo vzťahu k predmetu exekučného konania nepovažuje za trovy potrebné na účelné uplatňovanie či bránenie práva, na náhradu ktorých by bolo možné oprávneného zaviazať. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci 4MCdo 21/2009 (v Uznesení zo dňa 25.2.2010) v súvislosti s povinnosťou súdu rozhodujúceho o priznaní náhrady trov konania skúmať účelnosť vynaložených trov konania túto účelnosť vyložil tak, že „Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“ Súd nevidí dôvod na odchylenie sa od uvedeného výkladu účelnosti trov konania.

Pokiaľ ide o otázku účelnosti trov vedľajšieho účastníka, aj táto bola predmetom posudzovania zo strany súdov. Súd v tejto súvislosti poukazuje na Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012 zo dňa 25.4.2012 v ktorom tento uviedol „Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pod pojem „každý“ spadá aj vedľajší účastník konania. Vedľajší účastník nie je vylúčený z voľby, akým spôsobom si toto základné právo (na právnu pomoc v konaní pred súdmi) uplatní, ale musí počítať s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené a či je dôvod na priznanie náhrady trov proti neúspešnému účastníkovi. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov

spotrebiteľa. Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupujú ako navrhovatelia týmto združením označené subjekty bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka, nepovažuje odvolací súd za dôkaz o vôli združenia naplniť cieľ stanovený v § 2 ods. 1 Stanov Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Paušálny vstup tohto združenia do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania, najmä, keď sa združenie dalo zastúpiť advokátom a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.“

Rovnaký záver vyslovil Krajský súd v Bratislave (viď. jeho Uznesenie zo dňa 24.10.2012 sp.zn. 5Co/515/2012 v spojení s Uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 37/2013 zo dňa 25.2.2013). Rozhodnutia všeobecných súdov nie sú v zmysle Ústavy SR všeobecne záväzné a dotýkajú sa len účastníkov konania, v ktorého rámci boli vydané. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty ale neoddeliteľne patrí princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť. Ústavný súd Slovenskej republiky k tomu v Uznesení z 22.11.2011, č.k. IV. ÚS 499/2011-25 uviedol: Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Podobne aj ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatoval, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne.

V prejednávanej veci súd nenašiel objektívne a presvedčivé argumenty pre odôvodnenie odchýlenia sa od záverov vyššie citovaných rozhodnutí vo vzťahu k posudzovaniu účelnosti trov a konkrétne účelnosti trov vedľajšieho účastníka.

Zmyslom vedľajšieho účastníctva je pomoc v spore účastníkovi na strane ktorého vedľajší účastník v konaní vystupuje. Vedľajší účastník by mal byť motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil, pričom v prípade vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods.2 O.s.p. akým je aj Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS by táto motivácia mala byť daná samým predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. V prejednávanej veci však exekučné konanie neprekročilo štádium rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V tomto kontexte treba posudzovať aj účelnosť požadovaných trov konania vedľajším účastníkom. Súd v súvislosti so svojím záverom o nemožnosti považovať vynaložené trovy v danom prípade za účelné poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 10.10.2012 podľa ktorého v exekučnom konaní sa zmysel a účel vedľajšieho účastníctva, ktorým je pomoc v spore nemôže naplniť. Aj v odlišnom stanovisku sudcu JUDr. Rudolfa Čirča k tomuto rozhodnutiu sa uvádza, že pokiaľ povinný v štádiu exekučného konania, v ktorom sa ešte len rozhoduje o žiadosti o udelenie poverenia a ktoré nemá charakter sporového konania „nemôže a ani nepotrebuje vyvíjať procesnú aktivitu, a teda uplatňovať svoje procesné práva, nemôže ich mať ani subjekt, ktorý oznámi, že vstupuje do exekučného konania na jeho strane ako vedľajší účastník. Nemôže sa totiž naplniť zmysel vedľajšieho účastníctva, ktorým je „pomoc v spore“. Súd sa stotožňuje s týmto názorom.

Keďže v štádiu exekučného konania, v ktorom sa ešte len rozhoduje o žiadosti o udelenie poverenia (čo je prejednávany prípad) sa nemôže naplniť zmysel vedľajšieho účastníctva, ktorým je „pomoc v spore“, potom je zrejmé, že ani akékoľvek trovy vynaložené vedľajším účastníkom v tomto štádiu nemôžu spĺňať kritérium účelnosti ich vynaloženia ako podmienku pre priznanie ich náhrady. Preto nebolo možné priznať ich náhradu vedľajšiemu

účastníkovi. Súd tu totiž neodobril vykonanie exekúcie, neudelil poverenie na jej vykonanie, v prejednávanej veci teda „pomoc“ povinnej zo strany vedľajšieho účastníka nebola vôbec potrebná, keďže tá by mala svoje miesto najskôr po udelení poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, čo sa nestalo. V tomto kontexte preto treba posudzovať aj dôvodnosť a účelnosť požadovaných trov konania vedľajším účastníkom. Keďže v štádiu exekučného konania, v ktorom sa ešte iba rozhoduje o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie povinný reálne nemá, a Exekučný poriadok dbá o to, aby s výnimkou prípadu podľa § 44 ods.5 Exekučného poriadku ani nemal vedomosť o začatí exekučnom konaní (aby nedošlo k zmareniu exekúcie), o ktorom sa má dozvedieť až po posúdení jej prípustnosti súdom, t.j. po udelení poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a doručení mu upovedomenia o začatí exekúcie, ak by súd v tomto štádiu exekučného konania priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane povinného, tak by mu de facto priznal viac práv, ako má a reálne môže v tomto štádiu uplatniť sama povinný.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného, ani konkrétny obsah úkonov právnej služby, v súvislosti s ktorými mali trovy vzniknúť z hľadiska sledovaného cieľa, teda „pomoci v spore“ neodôvodňuje záver o ich účelnosti, keďže advokát vedľajšieho účastníka sa ani raz nevyjadril k samotnej podstate a predmetu exekučného konania, t.j. k samotnému vymáhanému nároku, k samotnej dôvodnosti či nedôvodnosti tohto konkrétneho exekučného konania. Vyjadroval sa a trovy vynakladal len v súvislosti s domáhaním sa svojej účasti v konaní. K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia a následnému zastaveniu exekučného konania došlo v dôsledku toho, že sám súd tak ako v mnohých iných konaniach, do ktorých vedľajší účastník nevstupoval plnil svoju zákonnú povinnosť zaoberať sa tým, či nejde o prípad podľa § 44 ods.2 veta tretia Exekučného poriadku a podľa § 45 ods.2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a to dávno predtým, než vedľajší účastník zahlásil svoj vstup do konania, keďže inak by bol súd povinný do 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie poveriť súdneho exekútora jej vykonaním (§ 44 ods.2 Exekučného poriadku), čo sa nestalo. Dôvodom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a následného zastavenia exekučného konania nebola aktivita či argumenty alebo zistenia vedľajšieho účastníka, ale ani aktivita oprávneného vyvolaná priamo či nepriamo vstupom vedľajšieho účastníka (napr. späťvzatie návrhu na vykonanie exekúcie). Oprávnenému nemôže byť podľa názoru súdu uložená povinnosť hradiť trovy vedľajšieho účastníka, ktoré boli vynakladané iba na to, aby sa vedľajší účastník úspešne domohol svojej účasti v konaní, keď jeho úkony vecne, pokiaľ ide o samotnú dôvodnosť vedenia exekučného konania neobsahovali žiadne relevantné skutočnosti významné pre toto konkrétne konanie a nemali žiaden vplyv na rozhodnutie súdu a úspech povinnej. Úkony vedľajšieho účastníka, za ktoré žiada priznať trovy neprinesli vo vzťahu k podstate a predmetu exekučného konania v danom štádiu, t.j. vo vzťahu k zisťovaniu existencie či neexistencie zákonných podmienok pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadne právne argumenty alebo skutkové poznatky, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie súdu vo veci, čo súdy samo osebe považujú za dôvod nepriznania trov (viď napr. časť III Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 117/2011 zo dňa 27.9.2011).

V súvislosti s tu vysloveným právnym názorom o neúčelnosti vynaložených trov konania vedľajším účastníkom vzhľadom na konkrétny obsah úkonov právnej služby, v súvislosti s ktorými mali trovy vzniknúť súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15CoE/29/2013 zo dňa 19.3.2014, kde v obdobnej veci oprávneného za účasti toho istého vedľajšieho účastníka odvolací súd uvedený názor prvostupňového súdu plne podporil a rovnako uznal vynaložené trovy vedľajšieho účastníka v exekučnom konaní za neúčelné.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd uplatnené trovy vedľajšieho účastníka v danom štádiu exekučného konania nepovažuje za účelné, preto o trovách vedľajšieho účastníka na strane povinnej rozhodol tak, že ich náhradu mu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.